

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 89456481/610/ 7c7
Konu : Yazılı soru önergesi (7/51527)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.09.2014 tarih ve 195158 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Sebahat TUNCEL tarafından verilen 7/51527 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (3 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEBAHAT TUNCEL'İN 7/51527 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımız, gerek mevzuat gerekse iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi amacıyla yürüttüğü tüm faaliyetlerinde bütün ülkeyi kapsayacak şekilde işyerlerindeki iş sağlığı ve güvenliği koşullarının iyileştirilmesi üzerine odaklanmaktadır. Bununla birlikte, iş kazası veya meslek hastalıklarının sıklıkla yaşandığı belirli sektörlerin konumlandığı belirli bölge veya illerde de işyerlerindeki iş kazası ve meslek hastalıklarının ortadan kaldırılması ve etkene yönelik tedbirlerin alınması için çaba sarf edilmekte, bu kapsamda yapılan bazı projelerde belli sektörler veya bölgeler hedef alınabilmektedir.

Bakanlığımız; mevzuatın olumlu sonuçlarını ivedilikle almak amacıyla güvenli çalışma bilinci ve sağlıklı yaşam için iş sağlığı ve güvenliği alanında, çalışanların doğru davranış modellerini bir refleks olarak öğrenmeleri konusuna odaklanarak sürdürmenin gerekliliğine inanmakta ve 2000'li yılların başından beri bu kapsamda birçok proje yürütmektedir. Örneğin, AB ülkelerinden 15.01.2010 – 15.02.2012 tarihlerinde yürütülen 4.075.000 Avro bütçeli Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi (İSGİP) ile iş kazalarının ve meslek hastalıklarının en çok görüldüğü sektörler olan maden, inşaat ve metal sektörlerindeki KOBİ'lere ve KOBİ çalışanlarına yönelik çalışmalarda bulunulmuştur. Proje kapsamında;

- 128 işyerine “İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi (İSG-YS)”, “Risk Değerlendirmesi”, “Sağlık Gözetimi” vb. konularda danışmanlık hizmeti verilmiştir.

- Toplam 2.000 kişinin (iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri, diğer sağlık personelleri, aile hekimleri, işverenler, çalışanlar, sosyal taraflar vb.) proje çıktıları konusunda eğitimi gerçekleştirilmiştir.

- İnşaat, maden ve metal sektörlerindeki pilot işletmelerde sırasıyla % 35, % 10 (mermer işletmeleri) ve % 21 oranında iyileştirme yapılmıştır.

- “İSG-YS”, “Risk Değerlendirmesi”, “Sağlık Gözetimi” vb. konularda toplam 54.000 rehber basılarak dağıtımı tamamlanmıştır.

Mevcut durumda da, 2013 yılında başlayan İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Projesi (İSGİP) kapsamında metal, maden, inşaat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin işveren, işveren vekilleri ve iş güvenliği uzmanlarına yönelik 35 ilde bilgi verilmesini amaçlayan eğitim ve bilgilendirme toplantıları düzenlenmektedir. Eğitimler; 2014 yılı Mart-Eylül ayları arasında Konya, Kayseri, Kütahya, Eskişehir, Sivas, Elazığ, Şanlıurfa, Diyarbakır, Van, Gaziantep, Kahramanmaraş, Adana, Hatay, Burdur, Antalya, Afyonkarahisar, Denizli, Muğla, Erzurum, Trabzon, Samsun, Çanakkale, Balıkesir, Zonguldak, Karabük, Aydın, Tekirdağ ve İstanbul illerinde gerçekleştirilmiştir. Şu ana kadar 26 ilde düzenlenen eğitimlere yaklaşık 1900 iş güvenliği uzmanı, işveren (işveren vekili) ya da işyeri hekimi katılmıştır.

31.01.2007 tarihli ve 26420 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Asansör Yönetmeliği (95/16/AT)” ve 18.11.2008 tarihli ve 27058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği” Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yürütümündedir.

Ülkemiz, iş sağlığı ve güvenliği alanında önemli değişimlerin ve gelişmelerin yaşandığı bir süreçten geçmektedir. Bakanlığımız, görev ve sorumluluklarının farkında olarak; meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmiştir. İlgili kamu kurum/kuruluşlarının ve sosyal tarafların görüşü alınarak Bakanlığımız tarafından hazırlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30 Haziran 2012'de Resmi Gazetede yayımlanmış olup iş sağlığı ve güvenliği konusu ilk kez müstakil bir kanunla ele alınmıştır. Bu tarihten

itibaren 36 yönetmelik, 2 yürürlükten kaldırma yönetmeliği ve 5 tebliğ Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

25.04.2013 tarihli ve 28628 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği” nde iş ekipmanlarının periyodik kontrolleri ile ilgili hususlar 7’nci maddede yer almaktadır. Ayrıca 05.10.2013 tarihli ve 286786 sayılı Resmi Gazete’de “Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği” nin EK-4’ünde betonarme platformların döşeme kenarlarında, asansör, merdiven, baca, şaft, aydınlatma boşlukları gibi döşemelerde süreksizlik meydana getiren boşluklarda, duvar ve perde duvar gibi yapı elemanları arasında süreksizlik meydana getiren pencere ve benzeri boşluklarda çalışanların veya malzemelerin düşmesini engelleyecek toplu koruma tedbirleri alınması hususu düzenlenmiştir.

Bununla birlikte, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının işyerlerindeki uygulamaları izlenip geri bildirimler toplanarak ilgili mevzuatta gerekli iyileştirme çalışmaları yapılması planlanmaktadır. Ayrıca ülkemiz tarafından Madenlerde Sağlık ve Güvenlik hakkındaki 176 sayılı ILO Sözleşmesi ile İnşaatlarda Sağlık ve Güvenlik hakkındaki 167 sayılı ILO Sözleşmesinin yasalaşma süreci başlamış olup en kısa zamanda neticelendirilmesi hedeflenmektedir.

Torunlar GYO-Torun Yapı-Torunlar Gıda Proje Ortaklığı - “Torun Çenter Şantiyesi” unvanlı işyerinde 09.04.2014 Çarşamba günü saat 12.20 sıralarında dış cephe işlerinde kullanılacak çalışma sepetinin kurulması esnasında, sepetin bağlı olduğu yerden kopması ve çalışanlardan Erdoğan POLAT isimli işçinin sepetle birlikte aşağıya düşerek hayatını kaybetmesi ile sonuçlanan iş kazası olayı, Bakanlık iş müfettişleri tarafından 14-17.04.2014 tarihleri arasında incelenmiş olup, kaza konusu hakkında inceleme raporu tanzim edilmiştir. Söz konusu raporda, Torunlar GYO- Torun Yapı - Torunlar Gıda Proje Ortaklığı - Torun Çenter Şantiyesi”, Çuhadaroglu Alüminyum Sanayi ve Tic. A.Ş. ve Etkin Hareketli Platform İmalat San. ve Tic. Ltd. Şti. hakkında idari para cezası uygulanması yönünde görüş ve kanaat bildirilmiştir.

Söz konusu işyerinde 08.09.2014 tarihinde İş Sağlığı ve Güvenliği bakımından teftiş yapılmış, teftiş sonucunda idari tedbir raporu tanzim edilmiş ve raporda teftiş esnasında tespit edilen ve çalışanlar için hayati risk oluşturan hususlar gerekçe gösterilerek İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 25’inci maddesine göre işyerinde işin durdurulmasının uygun olacağı görüş ve kanaati belirtilmiştir.

İşyerlerinde kullanılan iş ekipmanlarının kontrolü ile ilgili düzenlemeler “İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği” ‘nde yapılmış olup, söz konusu yönetmelikte iş ekipmanının güvenliğinin kurulma ve montaj şartlarına bağlı olduğu durumlarda, ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrollerini yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolünün yapılacağı, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösterir belgenin düzenleneceği ve işverence arızaya sebep olabilecek etkilere maruz kalarak tehlike yaratabilecek iş ekipmanının periyodik kontrollerini yapmaya yetkili kişilerce periyodik kontrollerinin yapılmasının, çalışma şeklinde değişiklikler, kazalar, doğal olaylar veya ekipmanın uzun süre kullanılmaması gibi iş ekipmanındaki güvenliğin bozulmasına neden olabilecek durumlardan sonra, arızanın zamanında belirlenip giderilmesi ve sağlık ve güvenlik koşullarının korunması için periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişilerce gerekli kontrollerinin yapılmasının sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Hangi tür iş ekipmanının kontrole tabi tutulacağı, bu kontrollerin hangi sıklıkla ve hangi şartlar altında yapılacağı ile kontrol sonucu düzenlenecek belgelerle ilgili usul ve esaslar Yönetmeliğin EK-III’ünde yer alan “Bakım Onarım ve Periyodik Kontroller ile İlgili Hususlar” kısmında tanımlanmıştır.

Bakanlığımızca yürütülmekte olan teftiş faaliyetlerinde işyerlerinde kullanılan iş ekipmanlarının kontrolü ve kullanımı ile ilgili hususlar, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği

Kanununun 30 ve 31'inci maddeleri ile 09.01.1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 ve 12'nci maddelerine dayanılarak ve 03.10.2009 tarihli ve 2009/104/EC sayılı Avrupa Birliği Direktifine paralel olarak hazırlanan İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliğinde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde incelenmektedir.

Bakanlığımızca yapı işyerlerinde yürütülen teftiş faaliyetlerine yıl içerisinde mevsim şartlarına bağlı olarak şubat ayında başlanılmakta, teftişler Kasım ayı itibarıyla sonlandırılmaktadır. 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla, inşaat sektöründe iş sağlığı ve güvenliği bakımından 586 programlı teftiş ve 118 program dışı teftiş olmak üzere toplam 704 teftiş yapılmıştır. Söz konusu teftişlerde toplam 81.809 çalışana ulaşılmış, 157 işyerinde işin durdurulması yönünde kanaat belirtilmiş ve 309 işyerine toplam 2.240.424,00 TL idari ceza uygulanması talep edilmiştir.